

PROIECTUL ACTIVITĂȚII DIDACTICE

Data: 9-11-2007

Clasa: a VIII-a C

Disciplina: Cultura civică

Unitatea de învățare: Autoritatea

Conținutul: Autoritatea în regimurile nedemocratice

Profesor: Daniel Voinea

Tipul lecției: predare- învățare

Obiective cadru:

1. Utilizarea limbajului din sfera valorilor civice într-un discurs oral sau scris
2. Dezvoltarea capacităților de a dialoga și de a coopera în condițiile acceptării pluralismului și valorizării pozitive a diferențelor
3. Manifestarea unor atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți

Obiective de referință:

- 1.1. să utilizeze corect și adecvat limbajul de specialitate în diferite contexte
- 1.2. să definească valori, principii și concepte democratice
- 1.3. să manifeste grijă față de sine și față de ceilalți, interes pentru problemele publice și disponibilitate pentru participarea la viața socială

Obiective operaționale:

- să definească noțiunile “dictator”, “cult al personalității”, „cenzură” ș.a.
- să prezinte caracteristicile regimului nedemocratic prezent în România în perioada ceaușistă
- să ofere exemple de drepturi și libertăți încălcate într-un regim nedemocratic
- să realizeze comparația dintre un regim democratic și unul nedemocratic, folosind caracteristicile acestora

STRATEGIA DIDACTICĂ

- Resurse procedurale: conversația euristică, problematizarea, exercițiul, explicația, expunerea
- Resurse materiale : calculatoare (Laboratorul de informatizare al Liceului), fișier de prezentare a lecției editat în PowerPoint, fișe de lucru
- Forme de lucru : frontal, individual
- Evaluare : curentă-formativă, prin observarea sistematică a comportamentului elevilor.

BIBLIOGRAFIE

- “Curriculum național”, ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare din aria curriculară *Om și societate*
- *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998.
- *Curs de Pedagogie* – A. Barna, G. Antohe, ed. Istru, Galați , 2003
- Marian Oprea, "Au trecut 15 ani - Conspirația Securității" în *Lumea Magazin* nr.10, 2004 [1]
- Viorel Patrichi, *Eu am fost sosia lui Nicolae Ceaușescu*, în *Lumea Magazin* nr.12, 2001 [2]
- Dennis Deletant, *Ceaușescu și Securitatea: Constrângere și disidență în România anilor 1965-1989*, Editura Humanitas 1998

Timp: 45 minute

Activitatea profesorului	Activitatea elevilor
1. Moment organizatoric <i>1 min.</i> Verifică frecvența; asigură ordinea și disciplina 2. Verificarea structurilor anterior învățate <i>5 min.</i> Interoghează frontal și individual (<i>plan sintetic</i>): - Care este metoda prin care puterea politică devine legitimă într-un stat democratic ? - Atunci când o persoană sau un partid ajunge la putere, există vreo influență dată de deținerea puterii ? - Există o metodă pentru a diminua tendința abuzului de putere ? - Cine a enunțat această metodă ? În ce constă ea ? - Care sunt puterile statului și ce atribuții au fiecare ? - Ce raport există între puterile statului ? <i>5 min</i> Distribuie și antrenează clasa pentru realizarea aplicațiilor din fișa de lucru (<i>rezolvarea face apel la conținuturi ale clasei a VII-a.</i>). Invită elevii să lucreze în grupuri mici (2-3 elevi). <i>5 min</i> Solicită grupurilor de lucru prezentarea soluțiilor, apreciază, evaluează. <i>3 min</i> Aduce eventuale precizări cu privire la modul de rezolvare. 3. Captarea atenției <i>2 min.</i> În timpul regimului comunist din România, șeful statului, Nicolae Ceaușescu, cumula funcțiile de președinte al statului, secretar general al Partidului Comunist Român, comandant suprem al forțelor armate etc. Reprezenta această situație separarea puterilor în stat ?	Se pregătesc pentru lecție. <i>Elevii răspund, se corectează reciproc sub asistența profesorului.</i> - Alegerile libere, prin vot. - Tendința de a abuza de putere, de a deveni tiranic (a acționa după bunul plac) - Separarea puterilor în stat, enunțată pentru prima dată de Montesquieu. - puterea legislativă, executivă, judecătorească, prezidențială. - control reciproc, colaborare, completare reciprocă. Urmăresc expunerea. Se organizează în grupe de lucru, colaborează în realizarea aplicațiilor din fișa de lucru. Confruntă în echipă rezolvarea temei realizate de fiecare membru, prezintă soluțiile, dezbate, se corectează reciproc. Urmăresc precizările, pun întrebări suplimentare (la care pot răspunde și colegii lor). Notează, participă la dialog.

4. Anunțarea subiectului și obiectivelor lecției 3 min. 5. Transmiterea noilor cunoștințe 10 min. Prin conversație euristică, prezintă definițiile noțiunilor “dictator”, “cult al personalității”, “cenzură”, “Securitate”. Invită elevii, lucrând în echipă, să prezinte, din ceea ce au auzit sau cunosc, din surse diverse, caracteristici ale regimului comunist din România și / sau ale regimului fascist. Sintetizează, ordonează ideatic contribuțiile elevilor, face adăugiri, corectează. 6. Fixarea noilor cunoștințe, obținerea performanței 10 min Antrenează clasa, grupată în echipe de lucru, în lecturarea textului din fișa de lucru (ce surprinde atmosfera socială și economică din România, înainte de Revoluție) și compararea situației actuale cu cea surprinsă în fișa de lucru, pe problematica: - dreptului fundamental la grevă - dreptului la liberă exprimare - libertății presei - liberei circulații a mărfurilor - liberei circulații a persoanelor - egalității între persoane 7. Încheie activitatea (1 min) solicitând elevilor să caute acasă sau în biblioteca școlii manuale școlare dinainte de 1989 (în special de istorie, limba română) și să le compare cu cele de acum, prezentând diferențele constatate la ora următoare.	Notează subiectul lecției. Intră în dialog, răspund, notează definițiile date în clasă și caracteristicile regimurilor totalitare: monopolul puterii, lichidarea drepturilor și libertăților democratice, supravegherea și represiunea cetățenilor, cenzura presei ș.a. Lecturează textul fișei de lucru și colaborează, în echipă, la rezolvarea aplicației. Notează tema, cer eventuale lămuriri despre aspectele vizate de temă.
---	---

Fișă de lucru

I. Să presupunem că brăilenii au devenit nemulțumiți de deciziile primarului și consilierilor aleși. Deoarece alegerile locale sunt programate peste doi ani, ce mijloace au cetățenii brăileni la îndemână, pentru a influența deciziile celor aleși, în mod pașnic și cu respectarea Constituției ?

II. TEXT

“În 1987, o grevă a muncitorilor din Brașov este înăbușită violent de către regimul Ceaușescu. Orașul Brașov este închis, telefoanele sunt blocate, circulația în și dinspre Brașov este blocată. Organizatorii sunt supuși unor presiuni psihologice imense din partea organului represiv - Securitatea - controlat de Partidul unic și de către dictator. Sunt dispersați pe teritoriul țării și li se stabilește domiciliu forțat în diferite orașe, unde sunt supravegheați cu atenție. Tăcerea este deplină, presa, radioul și televiziunea fiind controlate 100%. Se răspândesc zvonuri sumbre despre iradierea greviștilor de la Brașov, cu scopul lichidării lor fizice.

În 1989, Ceaușescu face referire în cuvântările sale la "înaltul nivel de trai" atins sub conducerea sa, iar televiziunea națională (care avea emisie câteva ore pe zi) arată imagini ale dictatorului vizitând magazine special aprovizionate pentru camera de luat vederi, cu rafturile pline de bunuri alimentare. În acest timp, în numele conceptului de *alimentație rațională*, alimentele de bază (zahăr, ulei, carne) sunt raționalizate la 1 kg/lună de persoană, iar populația trece prin momente extrem de dificile, petrecând nenumărate ore pe zi stând la cozi interminabile în fața magazinelor alimentare care nu aveau mai nimic de oferit. Produsele alimentare pentru export sunt înlocuite pe piața internă cu surogate (salamul cu soia) sau subproduse fără căutare la export (picioare și căpățâni de porc, numite ironic de popor "adidași și calculatoare"). Întreruperile în alimentarea cu apă, curent electric, gaze naturale devin frecvente, iar blocurile de locuințe sunt doar ocazional încălzite prin sistemul public de termoficare. Benzina devine greu de găsit. Oamenii de rând îndură mizeria, întunericul, frigul și foamea. Producția este orientată spre investiții industriale uriașe, bunurile de larg consum fiind produse în cantități insuficiente. Mai importante decât banii devin "relațiile", mărfurile sunt vândute "pe sub mână". Nomenclatura, activiștii de partid, se aprovizionează din magazine speciale și case de comenzi la care oamenii obișnuiți (inclusiv membrii de rând ai Partidului) nu au acces.

Elevii, studenții și militarii adună recoltele prin *muncă voluntar-patriotică* sau *practică agricolă* (nume care ascund, de fapt, munca silnică).

Întreaga țară capătă aspectul unui uriaș lagăr de concentrare, din care unii curajoși au încercat să scape trecând Dunărea înot, fugind cu câte un mic avion utilitar, sau cerând "azil politic" dacă aveau ocazia să iasă în Occident cu ocazia unor concursuri sportive sau artistice.”

Sarcină de lucru

Având în vedere situația descrisă în textul de mai sus, realizați o comparație cu situația în România de astăzi, pe următoarele teme:

- dreptului fundamental la grevă
- dreptului la liberă exprimare
- libertății presei
- liberei circulații a mărfurilor
- liberei circulații a persoanelor
- egalității între persoane

